

Involvering af borgere og grønne foreninger

ved udviklingen af Aarhus Kommunes Klimaplan 2025 - 2030

Del 2 - Børnefamilier

Aarhus Omstiller, Magistratsafdelingen for Kultur og Borgerservice

December 2023

En del af
løshingen

KULTUR OG
BORGERSERVICE
Aarhus Kommune

Indledning

Aarhus Kommune skal have en ny klimaplan for perioden 2025-2030. I den forbindelse har Klimasekretariatet i Teknik og Miljø ønsket at involvere borgere og civilsamfundsorganisationer, for at få deres input til planen og få at vide, hvad der optager dem i omstillingen til et klimaneutralt Aarhus.

Aarhus Omstillers (det borgerrettede spor af delprogrammet under Kultur og Borgerservice) har på opdrag af Klimasekretariatet planlagt, eksekveret og samlet op på en involveringsproces med tre udvalgte målgrupper. Udvælgelsen af målgrupper og planlægningen af involveringsprocessen er sket i tæt dialog med Klimasekretariatet, som også har været til stede ved de fleste af processens arrangementer.

Der er valgt at fokusere på målgrupperne:

1. Aarhus' grønne foreninger og fællesskaber
2. Børnefamilier
3. Børn (10-12 år)

Involveringsaktiviteterne målrettet børnefamilier er planlagt og udført i et samarbejde med Aarhus Bibliotekerne, mens aktiviteten målrettet børn (10-12 år) er udført som en del af Aarhus Omstillers samarbejde med Børn og Unge og Aarhus Bibliotekerne om Den Grønne Festival på Dokk1.

Indsigterne fra involveringen af de tre målgrupper præsenteres i tre delrapporter, én for hver målgruppe. Da målgrupperne er meget forskellige, har indsigterne også forskellig karakter.

I denne rapport (del 2) præsenteres det, børnefamilierne fortæller er vigtigt for dem, når de skal stille om til en mere klimavenlig hverdag.

I del 1 præsenteres Aarhus' grønne foreningers anbefalinger til indsatser i Aarhus' klimaplan 2025-2030 samt deres anbefalinger til samarbejdet mellem kommunen og dem.

I del 3 præsenteres det, børnene var optagede af, når de byggede klimaideer i LEGO og stemte i et grønt børnevalg.

--

Spørgsmål til rapporter kan stilles til:

Cecilia Garibaldi Bek-Thomsen
Sekrariatschef i Forvaltningssekretariatet for Borgerservice og Biblioteker - Kultur og Borgerservice
cgb@aarhus.dk

Stine Sparrethath
Udviklingskonsulent i Klimasekretariatet - Teknik og Miljø
stsp@aarhus.dk

Målgruppen: Børnefamilier

Børnefamilier har en travl hverdag og er dermed generelt svære at nå i involveringsprocesser. Travlheden og vanerne kan også være en barriere for klimahandling – mens mange er interesserede i at få en mere bæredygtig hverdag. Især hvis de samtidig kan spare penge, tid eller forbedre deres sundhed.

Hvorfor?

Formålet med involveringen af børnefamilierne var:

- At give børnefamilierne information om klimaplansprocessen samt om hvordan deres input bruges.
- At indhente viden om motivationer og barrierer for mere klimasmarte vaner, og hvilken rolle fællesskaber i lokalområder kan spille for klimahandling, samt om hvad Aarhus Kommune i klimaplanen 2025-2030 kan gøre for at understøtte klimasmarte vaner.
- At skabe mulighed for dialog mellem børnefamilier i udvalgte lokalområder samt mellem børnefamilierne og kommunen, med fokus på grønne tiltag i fællesskaber i lokalområder.

Hvordan?

Aktiviteterne målrettet børnefamilier blev tilrettelagt så de blev nemme og attraktive for travle børnefamilier at deltage i. Der var et særligt fokus på at nå børnefamilier som ikke var mere end gennemsnitligt klimainteresserede samt familier af anden end dansk etnicitet, målgrupper som ofte er særligt svære at nå i kommunale inddragelsesprocesser. Derfor blev arrangementerne for børnefamilier afholdt på lokalbiblioteker, som er let tilgængelige og indgår naturligt i familiernes hverdag. To ud af tre lokalbiblioteker lå i områder med mange familier af anden end dansk etnicitet.

Tre 'Snit, snak og suppe' arrangementer blev afholdt på tre lokalbiblioteker: Beder bibliotek, Hasle bibliotek og Gellerup bibliotek. Beboere i de respektive lokalområder blev inviteret til et gratis arrangement på deres lokalbibliotek, hvor de fik mulighed for at snitte årets halloweengræskar, som de efterfølgende kunne tage med hjem, spise græskarsuppe og tale om klima over et stykke kage – mens børnene blev tilbudt at lege med Lego. Lokalbibliotekernes rammer var med til at skabe en uformel stemning og dialog, mens klimasamtalemener med indledende klimaspørgsmål samt spørgsmål inden for Transport, Mad og Forbrug gav retning til samtalerne.

Hvem?

I Beder deltog ca 15 voksne og 15 børn.

I Hasle deltog ca 12 voksne og 12 børn.

I Gellerup deltog ca 11 voksne og 20 børn og unge (ca 6 børn / unge deltog uden forældre).

Knap halvdelen af alle deltagere havde anden end dansk etnicitet.

Børnefamilierne fortæller, at følgende er vigtigt for dem, når de skal stille om til en mere klimavenlig hverdag:

Klima og hverdagen generelt

- Hverdagen skal være nem
- Incitamentet påvirker vaner
- Der klimavenlige skal også give mening og glæde
- Ny vaner er nemmere at få sammen med andre
- Behov for ny viden og nye skills

Transport

- Bilen gør hverdagen nem og er billigere end offentlig transport
- Gode forhold for cyklister gør en forskel
- Offentlig transport skal være hurtigere, billigere og mere pålidelig
- Samkørsel og delebilsordninger kan være en løsning for nogle
- At flyve på ferie er nemt – tog lokker men opleves som bøvl og dyrt

Mad

- Madlavning skal gå hurtigt og være nemt
- At spise mere grønt opleves som sundere
- Madens pris har betydning
- Madvaner præges af kultur og sociale forhold
- Klimavenlige kantiner vil skubbe til grønnere madvaner

Forbrug

- Det skal være nemt at træffe gode forbrugsvalg
- At få børn skaber nye forbrugsvaner
- Forbrug er forbundet med følelser
- Deleordninger kan være med til at mindske forbrug

Klima og hverdagen generelt

Hverdagen skal være nem

Børnefamilierne har en travl hverdag og siger derfor, at hvis det grønne valg skal være realistisk for dem, så skal det være nemt, hurtigt og trygt – helst nemmere end det ikke-grønne valg. Der skal være meget bedre rammer for cyklister, god og hurtig offentlig transport, grøn mad skal være nemt tilgængelig i f.eks. kantiner og alternativ til nyforbrug, såsom genbrug, deleløsninger og reparation skal være let tilgængeligt i familiernes hverdag.

"Altid først økonomien og derefter klimaet"

Forælder

Det klimavenlige skal også give mening og glæde

Det er kedeligt at tænke på de ting man ikke må – ikke flyve, ikke spise kød, ikke købe ting. Familierne bliver derfor motiverede når det, der er godt for klimaet, også er godt for dem, og de oplever win-win's. Det kan f.eks. være, at de oplever at de bliver sundere af at spise grøn mad eller cykle, eller at de finder gode ting til børnene i genbrug til små penge.

Børnefamilierne synes ikke altid det er nemt at regne ud, hvad der batter for klimaet at gøre. Derfor ville det også være meningsfuldt for dem, at det blev synliggjort at deres handlinger gjorde en forskel. De vil gerne blive mindet om at de gør noget godt for sig selv, sine børn og for kloden. Nogle mener, at kommunen gerne må informere om klimavenlige vaner og om negative konsekvenser af at der ikke handles på klimakrisen og refererer til informationskampagnerne under corona.

En forælder fremhævede, at Islam har værdier relateret til nøjsomhed, som passer godt sammen med en klimavenlig hverdag.

"Jeg gør det, der er nemt"

Forælder

"Nogle gange så står man der og laver aftensmad med børn hængende i buksebenene.... Og så orker man ikke at affaldssortere"

Forælder

Incitamenter påvirker vaner

Prisen har helt klart noget at sige for børnefamilierne. Når det f.eks. er dyrere (og langsommere) at tage offentlig transport end bil, tager de bilen. Når det er billigere at flyve end at tage toget, vælger de flyet. Når prisen er højere på oksekød og lam, får det familierne til at i større udstrækning vælge kylling. Børnefamilierne giver udtryk for at de gerne vil blive hjulpet til mere klimavenlige vaner, ved at der bliver sørget for at give dem en økonomisk fordel. Det kan handle om prisen på børnenes madordning, men også om mulighed for at få tilskud til f.eks. solceller og andre klimavenlige installationer i hjemmet.

"Det er kedeligt at snakke om alle de ting, vi ikke må. Hvordan får vi fortalt, at det også kan være fedt?"

Forælder

"I Koranen står: Selvom du har en flod, så tag kun det vand du skal bruge".

Forælder

Klima og hverdagen generelt

Nye vaner er nemmere at få sammen med andre

Familierne giver udtryk for at det kan være svært at snakke om klima og bæredygtige vaner. Man vil ikke ødelægge den gode stemning med 'svære' klimasnakke eller risikere at få rollen som kedelig og klima-udskammer. Det gælder både i den nære familie, sammen med venner og til begivenheder. Især i forhold til madvaner giver familierne udtryk for, at de bliver meget påvirket af hvordan mennesker omkring dem spiser, og når de inviterer venner og familie hjem, er de optaget af at der 'er noget til alle'.

Selvom diskussionen om vegetarisk mad i kommunens kantiner deler vandene, er de fleste med på at maden bliver mere klimavenlig, og at det netop kan være med til at børnene sammen vænner sig til mere grøn mad. Det kan give dem som familier det skub de fleste efterspørger til at spise mere klimavenligt.

Flere familier gav udtryk for at de oplevede at der med 'Snit, snak og suppe' begivenheden blev skabt trygge rammer for at tale om klima og en bæredygtig hverdag – emner som nogle ellers oplevede som lidt svære at tale om. Det gjorde en stor forskel for dem, at arrangementet også var målrettet børn og inkluderede en hyggelig og kreativ aktivitet. Flere ønskede, at kommunen er med til at skabe rammerne for både klimasnakke og nye klimavaner i lokalområdet.

"Kommunen kan stå for aktiviteter om klima i nærområdet, hvor man beskæftiger sig med klima på en sjov og kreativ måde, både for voksne og børn. F.eks. græskarsnit som nu, men det kunne også være noget andet kunstnerisk. Det, at det også er sjovt for børnene, er vigtigt – så er det nemmere at komme af sted som voksen."

Forælder

"Den her dråbe i vandet, hvad gør den egentligt af forskel?"

Forælder

"Jeg tænker ikke så meget over klima i hverdagen, men jeg gør nogle ting i hverdagen."

Forælder

"Vi får ikke alle med, nogle er nødt til at blive presset. Det er rammerne, der skal ændres"

Forælder

Behov for ny viden og nye skills

Klima, CO₂, drivhuseffekter og konsekvenser som er svære at forholde sig til, er abstrakt for børnefamilierne. Familierne giver udtryk for, at det er svært at træffe gode valg - gør man overhovedet en forskel? Samtidig bliver det i samtalerne tydeligt at der er klimavenlige vaner familierne gerne vil få flere af, som at cykle, spise mere grønt og købe mindre tøj. Typisk fylder dog motiver såsom økonomi, sundhed, nemhed, natur og dyreliv, arbejdsforhold for dem som producerede tøj og andet mere end klimahensyn. Især i forhold til mad giver familierne udtryk for at de har manglende viden, evner og vaner omkring at lave lækker og velsmagende vegetarmad. De efterspørger også viden om hvorvidt vegetarisk kost opfylder (især) børns ernæringsbehov.

Hos nogle familier påvirker børnene familiens vaner i mere klimavenlig retning. Børnene har arbejdet med klima i skolen, og har derefter begyndt at ønske mere klimavenlige vaner derhjemme.

Andre peger på, at man ikke kan regne med at alle skaffer viden og ændrer deres vaner, uden det er rammerne der skal ændres. Der var bred enighed om at kommunen skal gå forrest og give det gode eksempel.

Transport

Bilen gør hverdagen nem og er billigere end offentlig transport

De fleste familier har adgang til egen bil. Børnefamilier fremhæver tid og tilgængelighed som nogle af de vigtigste parametre for valg af transport, og her vinder bilen for mange over andre transportformer. Bilen sparer tid og gør hverdagen nemmere, når hverdagslogistikken skal gå op med voksne, der skal på arbejde, og børn der skal i daginstitution eller skole. Nogle forældre kan ikke forestille sig at give afkald på den fleksibilitet og frihed det er at have egen bil, mens andre giver udtryk for et ønske om at være mindre afhængige af at have egen bil. Børnefamilierne peger på, at den offentlige transport skal være billigere og hurtigere, og forholdene for cyklister skal forbedres, for at de kan blive til reelle alternativer. De foreslår også, at kommunen kunne bidrage til at minimere børnefamiliers transportbehov ved at sikre plads i daginstitutioner tæt på hjemmet. Nogle peger på, at byen og kommunen er indrettet til biler og for biler. Når bilen også er billigere end den offentlige transport, mener nogle at der er behov for strukturelle ændringer, hvor det både bliver dyrere og besværligere at køre bil, og lettere og billigere at bruge klimavenlige transportformer.

"Smalle veje, hvor bilerne kører stærkt og hvor der ikke er cykelstier gør, at jeg ikke kan overskue at cykle med børnene til institutionen."

Forælder

"Jeg tænker ikke på klima, jeg tænker på praktik." (når det kommer til transport)

Forælder

"Det er bilisternes veje og ikke cyklisternes veje – og så er det bare nemmere at tage bilen"

Forælder

Gode forhold for cyklister gør en forskel

Flere børnefamilier fremhæver, at de gerne vil gå eller cykle mere. Men de gode intentioner bliver ikke altid omsat til handling, selv om afstandene familierne skal dække i hverdagen egentlig er overskuelige. Det har flere årsager – familierne nævner vaner og vejforhold. Men mange nævner også, at de ikke føler sig trygge, når der ikke er cykelstier, eller når cykelstier ikke er tilstrækkeligt brede eller godt nok forbundet i cykelstinetværk. Især om vinteren oplever de utryghed koblet til at cykle i mørket. Selvom der er cykelstier, kan det også føles utrygt at cykle om efterår og vinter, hvis de ikke bliver underholdt og der ligger glatte blade eller grus efter en sneperiode – eller cykeltunnelen er fyldt med vand. Også risikoen for at få stjålet cyklen (især dyre ladcykler) er en barriere. Nogle peger på en velfungerende cykelsti til centrum som en af grundene til at have besat sig i netop den bydel i Aarhus, hvor de bor. Flere vil gerne cykle mere, da det er billigere end bilkørsel og man får bevægelse. Nogle peger på at luftkvaliteten vil forbedres, når der er færre biler, der kører rundt, og flere, der cykler.

Transport

Offentlig transport skal være hurtigere, billigere og mere pålidelig

Offentlig transport opleves af flere som tidskrævende og utilregnelig. Særligt Letbanen fremhæves som utilregnelig om vinteren. De fleste synes at den offentlige transport er for dyr – det kan ikke betale sig at tage den offentlige transport fremfor egen bil, selv når man tæller en p-afgift i midtbyen med. Nogle ytrer ønske om at gøre den offentlige transport i Aarhus gratis og mener at det ville gøre op for andre udfordringer med offentlig transport.

Afstand til offentlig transport fra hjemmet betyder noget. Tid og afstand til offentlig transport er specielt relevant for dem, som bor langt væk fra børnenes skole eller arbejdet.

At flyve på ferie er nemt – tog lokker men opleves som bøvlet og dyrt

Overvejelser i forhold til klima har ikke påvirket flyvanerne hos de fleste, selvom flere har kendskab til familier og enkeltpersoner, der har valgt at afholde sig fra at flyve. Nogle foreslår forbud mod indenrigsflyvninger, mens andre udtrykker bekymring for at det ville flytte jobs og skatteindtægter ud af landet. Et konkret forslag er fly-kvoter fremfor afgifter for at forhindre at ramme socialt skævt. Andre taler positivt om andre rejseformer til længere distancer. Her nævnes togrejser som en oplagt mulighed for børnefamilier, hvis der kom flere togforbindelserne i Danmark og Europa. Det skal også kunne betale sig økonomisk at vælge toget over flyvet.

”Det kan noget at rejse med tog [som børnefamilie], men det er desværre bare rigtig dyrt.”

Forælder

”Det er to timer mere, jeg kan være sammen med børnene.” (ved kørsel i bil i stedet for bus)

Forælder

”Det kan ikke betale sig lige nu at tage bussen.”

Forælder

”Jeg kunne godt dele min bil med andre, hvis der var ordentlige ordninger. Men så skal den mere på værkstedet, der har jeg måske et forbehold. Eller vi kunne bruge Green Mobility, hvis der var biler i nærheden. Ofte skal man langt væk for at finde én.”

Forælder

Samkørsel og delebilsordninger kan være en løsning for nogle

Nogle familier ønsker mere tilgængelige delebilsordninger – også for de borgere, der er bosat uden for centrum. Dog fremhæver familierne også en række praktiske udfordringer, såsom fleksibilitet og skiftende arbejdstider, der gør det svært at planlægge samkørsel. På den ene side snakkes der om delebilsordninger som meningsfulde og økonomisk smarte. På den anden side udtrykker flere børnefamilier et behov for fleksibiliteten og friheden i at have egen bil.

Mad

Madlavning skal gå hurtigt og være nemt

I børnefamilierne skal madlavningen gå hurtigt og være nem, da tiden mellem arbejde/skole/institution, eventuelle aktiviteter og til sidst sovetid er begrænset. Forældrene laver derfor de retter, de kender og har på rygraden – og som de ved børnene kan lide. Mange har en interesse i at spise mindre kød, men føler at det tager lang tid at planlægge og lave lækre vegetariske måltider, når de ikke er vant til det. Det er en udfordring, at det ofte både er ukendte opskrifter og råvarer (f.eks. plantefars og bælgfrugter).

Familierne giver udtryk for, at de inspireres til at udvide deres repertoire af retter, når de får serveret lækker mad andre steder. I forhold til klimasmarte madvalg kender de godt til at det er vigtigst at skære ned på kød (fra firbenede dyr). Men de efterlyser at det bliver endnu nemmere at gennemskue hvad der er et klimavenligt valg, især i købsituationen, hvor det skal gå stærkt. Nogle har gode erfaringer med at bruge vegetariske måltidskasser, for at nemt få flere grønne retter på bordet.

Madens pris har betydning

Nogle vælger kød fra af økonomiske årsager, mens andre erstatter oksekød med kylling pga prisen. I samtalerne er økonomi en vigtig faktor i valg af madvarer og madretter – men hensyn til nemhed, sundhed og det sociale omkring måltiden vejer højere end prisen. Økonomi er også en driver for at undgå madspild - mens en deltager omvendt giver udtryk for at være ligeglad med madspild, da familien har en god økonomi.

Nogle har opfattelsen at vegetarisk mad er dyrere at lave end kødretter.

“Det er dem, man er vant til at lave”
(om hvorfor de typisk spiste kødretter)

Forælder

“Det at spise mindre kød kræver kendskab til, hvordan man laver lækker og mættende vegetarmad.”

Forælder

Vi skal spise mere sundt og mindre kød – vi skader mange af dyrene.

Pige

At spise mere grønt opleves som sundere

Nogle familier har valgt at spise mere vegetarisk for at leve sundere og få en øget livskvalitet. Det er især det at man får spist flere grøntsager, der forbindes med sundhed. Familierne giver udtryk for at klimahensyn er en bonus, men ikke en motivationsfaktor.

Flere har en bekymring for om alle ernæringsbehov opfyldes ved en vegetarisk kost, især for børn. Familierne læner sig især op ad Sundhedsstyrelsens anbefalinger, da det er svært og tidskrævende selv at gennemskue hvad der er bedst for ens barn. For nogle er der en vigtig kobling til dyrevelfærd, når der tales om at spise mindre kød.

Mad

Madvaner præges af kultur og sociale forhold

Flere forældre nævner, at de ikke har lyst til at ødelægge den gode stemning rundt om måltiden ved at tale om ændrede madvaner eller stille specifikke krav til maden. Én nævner, at hun prøver at undgå, at blive stemplet som "speltmor", da det ikke er rart. En anden bruger et eksempel med at grille, hvor der ikke forventes at man dykker op med grøntsager, uden med kød.

Generelt påvirkes familiernes madvaner meget af mennesker omkring dem, både i familien, blandt venner og til arrangementer. Én familie giver udtryk for at have en del madspild, fordi faren ikke kan lide at spise rester. Der er kulturelle traditioner, hvor madvanerne inkluderer mindre kød og flere bælgfrugter hos flere af familierne med en anden etnisk baggrund end dansk.

"Jeg tænker det er det, der skal til. Børn har mere mod når de spiser sammen, og så tager de det med hjem" (om vegetarisk mad i skoler og daginstitutioner)

Forælder

"At statslige og kommunale kantiner serverer oksekød er outrageous!"

Forælder

"Det vil jeg ikke være tilfreds med – jeg vil være bange for, at mine børn kom til at mangle protein og mineraler." (om vegetarisk mad i skoler og daginstitutioner)

Forælder

'Hvis nogen vil lave velsmagende vegetarmad til mig, så vil jeg da gerne spise det'

Forælder

Klimavenlige kantiner vil hjælpe børn (og voksne) at få nye grønne madvaner

Et spørgsmål om hvad familierne ville synes om det, hvis der udelukkende blev serveret vegetarisk frokost på aarhusianske arbejdspladser, i skoler og daginstitutioner, vækkede diskussion. Mange mente, at kantinerne kunne have en vigtig rolle i at påvirke, inspirere til og normalisere mindre kød og flere grønne retter. Nogle var klar på at frokosten blev udelukkende vegetarisk, hvis man var sikker på at ernæringsbehovet blev opfyldt, især hos børn. Andre var ikke klar til en udelukkende vegetarisk menu, og var bange for at maden kom til at mangle proteiner og mineraler. De fleste var dog klar til, at oksekød blev erstattet med kylling og fisk. Enkelte mente, at det ville opfattes formynderisk ikke at servere kød i kantiner.

Familierne var især positive over for vegetarisk mad i skoler og daginstitutioner. Her pointerede nogle, at det var en fordel at børnene blev vant til vegetariske retter i skole og daginstitution, hvor de sammen med kammeraterne har mere mod på at spise noget nyt. De foreslog, at opskrifterne på retterne gives videre til familierne, så de let kan introducere de kendte vegetarretter derhjemme. Der var et ønske om at flere skoler og daginstitutioner fik madordninger. Udover at give mulighed for at introducere børnene for nye vegetarretter, ville familierne sætte pris på ikke at lave madpakker, som bruger meget emballage og ofte ender som madspild.

Klimavenlig mad i kantiner kan være med til at flytte sociale normer omkring grøn mad. Et andet socialt tiltag, der blev foreslået, er at lave flere fælleshaver. De understøtter både sundhed, ernæring, fællesskab og giver en respekt for fødevarer, når man selv har dyrket den.

Forbrug

Det skal være nemt at træffe de gode forbrugsvalg

Børnefamilierne presset på deres tid. Derfor bremses vilje og lyst til at forbruge mere klimavenligt af manglende tid og overskud. Klimavenlige forbrugsvaner skal altså være nemme og passe ind i hverdagen. Flere siger, at de føler at det kræver noget af dem at sætte sig ind i de rigtige valg, eller at det tager for lang tid for dem at finde de rigtige ting i genbrug. Derfor må det "gode" og "rigtige" valg ofte vige for det nemme, hurtige og/eller billige.

At reparere ting kræver særlige evner - eller tid - som ikke alle har, mens andre, der reparerer, oplever en stor tilfredshed over resultaterne. At få ting repareret i byen kan ofte ikke svare sig økonomisk. Nogle har fokus på at børn skal have lært sig håndværk for at kunne passe på deres ting og have en meningsfuld hobby.

At få børn skaber nye forbrugsvaner

Børnefamilierne giver udtryk for, at deres forbrug er steget væsentligt siden de fik børn. De anskaffer sig nye ting fordi det opfylder et bestemt behov - men køber også ting i håb om, at det kan gøre hverdagen nemmere. Dette viser sig dog ikke altid at være tilfældet. Nogle familier giver udtryk for at de har lyst til at sortere overforbruget af unødvendige ting fra. Andre siger, at det, at få børn faktisk har påvirket deres forbrugsvaner i mere klimavenlig retning, da de er begyndt at købe mere genbrug.

Nogle oplever, at det er ret nemt at købe genbrugsting og -tøj til børn. Andre peger på at det stadig er meget nemmere at købe nyt og vil gøre det nemmere for børnefamilier at låne og købe genbrug målrettet specifikke behov. De ønsker sig f.eks. flere tilgængelige, velsorterede og indbydende genbrugsbutikker og bedre, indbydende muligheder for at give væk og finde gratis ting, som på REUSE.

"Det handler rigtig meget om vaneændring: for et par år siden var det almindeligt at købe en pose i supermarkedet, det gør jeg næsten aldrig mere, og jeg bliver forbandet, når jeg betaler 6 kroner for en pose: Økonomiske incitament er hjælper rigtig meget på vaneændringer."

Forælder

"Hvis man kunne stimulere flere børns interesse for håndværk, ville de ikke blot få lysten og evnerne til at passe bedre på deres tøj, men også en meningsfuld hobby resten af deres liv"

Forælder

"Jeg køber også ting jeg ikke har brug for, men køber, fordi det er på tilbud" (om at købe ting til børnene)

Forælder

"REUSE er et fedt initiativ! Det kunne være fedt, at det var endnu nemmere at få adgang til andres aflagte ting på genbrugspladserne. Opsamlingssteder på genbrugspladserne, hvor der kan afleveres brugbare ting og byggematerialer - men også ting, der måske bare kræver en lille reparation."

Forælder

Forbrug

Forbrug er forbundet med følelser

Børnefamilierne er optaget af at alt ikke skal gå op i praktik og økonomie, der også skal være plads til at have det godt og nyde livet. Mange giver udtryk for en glæde ved at forbruge. Forbruget fokuserer oftest på nyt tøj, ting eller sager til enten familien eller de enkelte forældre. Men der er også negative følelser relateret til forbrug hos dem, der føler de får købt for meget.

Glæde ved forbrug kan - hos en del af familierne - også komme fra at købe brugt eller reparere/upcycle. Genbrug må gerne føles mere som en "luksuriøs" oplevelse og mindre som discount og lavstatus, for at den positive forbrugsfølelse skal aktiveres. Ligeledes kan forbrugsglæden aktiveres ved 'forbrug' af oplevelser fremfor at købe ting og sager. I forhold til gaver føles det for flere mærkeligt at købe noget brugt, mens andre har lavet aftaler om at man faktisk gerne må købe noget brugt til hinandens børn.

De fleste giver udtryk for, at klima betyder noget og er vigtigt at tage hensyn til i deres forbrug. De umiddelbare negative associationer handler om mere affald og ressourcepild.

Deleordninger kan være med til at mindske forbrug

I forhold til at dele siger flere, at de vil være åbne overfor at låne ting, hvor familierne ser en fordel i at ikke behøves at investere og "have alt liggende". I stedet forestiller familierne sig, at de kunne låne ting ved behov, især ting de ikke bruger så tit.

De fleste giver dog udtryk for at de ville have det svært med at låne deres egne ting ud og er heller ikke klar til at stå for det praktiske, hvis man f.eks. skulle deles om ting på villavejen. De peger på, at det derfor ville være godt at en neutral tredjepart kunne stå for udlån af ting, et sted tæt på borgerne - f.eks. det lokale bibliotek.

"Man giver ikke genbrugsgaver. Med et vennepar har vi lavet en aftale om, at gaver til børnene godt kan være brugt."

Forælder

"Jeg køber meget på Trendsales, går i genbrug og redesigner mit eget tøj. Det gør jeg, fordi jeg synes det er sjovt og noget jeg gør sammen med min mor og veninder. Genbrug er en måde at gå på opdagelse, lede efter guld, det er sjovt."

Pige

"Det er megafedt at kunne låne i stedet for at investere i sit eget, særligt det man ikke bruger så tit."

Forælder

"Vi har det lokale bibliotek, hvorfor er det kun bøger, vi kan låne?"

Forælder